

Kaderbrief 2026

Inhoud

.....	0
INLEIDING.....	2
BELEIDSMATIGE KADERS.....	3
Effect op de organisatie m.b.t. inrichting en inzet van personeel.....	5
Flexibilisering en maatwerk - iedereen doet mee naar eigen vermogen.....	6
Levensonderhoud.....	6
Participatie.....	6
Armoedebestrijding.....	7
Preventie en Handhaving.....	7
Inburgering.....	7
Schuldhelpverlening.....	7
Vernieuwend aan de slag – handelen vanuit vertrouwen en inzet van nieuwe technieken.....	8
Levensonderhoud.....	8
Participatie.....	8
Armoedebestrijding.....	8
Preventie en Handhaving.....	8
Inburgering.....	8
Schuldhelpverlening.....	8
Intensiveren samenwerkingen – nieuwe Governance en toekomstgerichte samenwerking.....	9
Levensonderhoud.....	9
Inburgering.....	9
Schuldhelpverlening.....	9
FINANCIELE KADERS.....	10
Bijlage: Richtlijnen voor Kadernota en Begroting 2026 gemeenschappelijk orgaan Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW).....	13

INLEIDING

Kaderbrief 2026

In de regionale nota 'verbonden partijen' is opgenomen dat gemeenschappelijke regelingen (GR-en) de kaders en uitgangspunten voor de komende begroting verwerken in een kaderbrief. Dit geeft gemeenten, vooruitlopend op de begroting, inzicht in deze kaders en uitgangspunten.

De ISD Brabantse Wal (hierna ISD BW) heeft eind 2024 van de deelnemende gemeenten financiële en beleidsmatige richtlijnen voor 2026 ontvangen. De kaderbrief is mede op basis van deze richtlijnen opgesteld.

Organisatie

Vanaf 2012 werken de sociale diensten van de gemeenten Bergen op Zoom, Steenberg en Woensdrecht samen in de Intergemeentelijke Sociale Dienst BW. De gemeente Bergen op Zoom fungeert als uitvoerende gemeente.

In deze gemeenschappelijke regeling is geregeld dat vaststelling van verordeningen, de bepaling van het strategisch beleid en het budgetrecht tot de competentie van de afzonderlijke gemeenteraden blijven behoren.

De uitvoerende taken behoren bij de ISD BW. De begroting van de ISD BW bevat daarom alleen de uitvoeringskosten waaronder personeelskosten, uitvoering werkcentrum, bedrijfsvoering en additionele kosten.

Er zijn ook budgetten en geldstromen die geen directe betrekking hebben op de begroting van de ISD BW maar wel gerelateerd zijn aan de ISD BW. Bijvoorbeeld het participatiebudget, de minimaregelingen, projectfinancieringen en BUIG.

Oprichting en uitvoeringsagenda

Vanaf 2025 wordt er jaarlijks een opdrachtovereenkomst betreffende de dienstverlening door de Intergemeentelijke sociale dienst Brabantse Wal (ISD BW) aan en voor de gemeenten Bergen op Zoom, Steenberg en Woensdrecht opgesteld tezamen met een periodieke uitvoeringsagenda die nadere invulling geeft aan de bestuurlijke ambities. Deze uitvoeringsagenda loopt buiten de begroting om, omdat daar bij de begroting niet (altijd) in kan worden voorzien, vanwege het vroege vaststellen van de begroting voor het jaar erop.

R.A.J. van Toor
Directeur uitvoeringsorganisatie ISD BW

BELEIDSMATIGE KADERS

Uitgangspuntennotitie en hoofdoelen ISD BW

De ISD BW heeft als hoofddoel om uitstroom van werkzoekenden naar regulier betaald werk te realiseren. Daarnaast heeft de ISD BW als taak om sociale uitsluiting en armoede te voorkomen door (inkomens-) ondersteuning te verlenen, schuldhulpverlening aan te bieden en uitvoering te geven aan Wet Inburgering. Al deze taken voert de ISD BW uit in samenwerking met de ketenpartners Werkplein Hart van West- Brabant en de WVS. De taken van de ISD BW worden momenteel uitgevoerd aan de hand van zes hoofdprocessen:

1. Proces Levensonderhoud.
2. Proces Participatie.
3. Proces Armoedebestrijding.
4. Proces Preventie en Handhaving.
5. Proces Inburgering.
6. Proces Schuldhulpverlening

Levensonderhoud

Dit proces richt zich op het bieden van financiële ondersteuning aan inwoners die niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Het omvat onder andere bijstandsuitkeringen en andere vormen van inkomensondersteuning.

Participatie

Dit proces stimuleert de deelname van inwoners aan de samenleving, bijvoorbeeld door middel van werk, vrijwilligerswerk of andere maatschappelijke activiteiten. Het doel is om sociale inclusie en zelfredzaamheid te bevorderen.

Armoedebestrijding

Dit proces omvat maatregelen en initiatieven om armoede te verminderen en te voorkomen. Het richt zich op het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen die in armoede leven, door bijvoorbeeld toegang te bieden tot basisvoorzieningen en ondersteuning.

Preventie en Handhaving

Dit proces richt zich op het voorkomen van misbruik van sociale voorzieningen en het handhaven van de regels. Het omvat controles en maatregelen om fraude en oneigenlijk gebruik van uitkeringen tegen te gaan.

Inburgering

Dit proces ondersteunt nieuwkomers bij hun integratie in de Nederlandse samenleving. Het omvat taallessen, kennis van de Nederlandse cultuur en samenleving, en begeleiding naar werk of opleiding.

Schuldhulpverlening

Dit proces biedt ondersteuning aan inwoners met problematische schulden. Het omvat budgetbeheer, schuldregeling en begeleiding om financiële stabiliteit te bereiken en herhaling van schulden te voorkomen.

De wijze waarop de ISD BW uitvoering geeft aan deze hoofdprocessen staat beschreven in de uitgangspuntennotitie die de drie colleges van de ISD BW in 2023 hebben vastgesteld. In deze uitgangspuntennotitie staat het toekomstperspectief op de dienstverlening en de ontwikkelingen benoemd die het bestuur op het beleidsterrein participatie, werk en inkomen in het algemeen en de ISD BW in het bijzonder ziet afkomen en hoe zij daar gezamenlijk invulling aan wenst te geven. In de uitgangspuntennotitie worden de ontwikkelingen verdeeld in een drietal categorieën:

1. Flexibilisering en maatwerk – iedereen doet mee naar eigen vermogen.
2. Vernieuwend aan de slag – handelen vanuit vertrouwen en inzet van nieuwe technieken.
3. Intensiveren samenwerkingen – nieuwe Governance en toekomstgerichte samenwerking.

Flexibilisering en maatwerk – iedereen doet mee naar eigen vermogen.

We streven ernaar dat iedereen naar vermogen bijdraagt aan de arbeidsmarkt of samenleving. Dit doen we door een optimale match te maken tussen de mogelijkheden van uitkeringsgerechtigden en de vraag van ondernemers naar arbeidskrachten. In ons dagelijks werk richten we ons op wat inwoners echt nodig hebben, waarbij we de regels en structuren ondergeschikt maken aan de behoeften van de inwoners. We organiseren de ontwikkeling naar een baan met inkomen voor mensen, waarbij we integraal kijken naar hun opleiding, vaardigheden, interesses en eventuele belemmeringen zoals armoede en schulden.

Daarnaast zetten we in op intensieve samenwerking binnen het sociaal domein van de drie gemeenten om de klant centraal te stellen en hen optimaal te ondersteunen. We besteden specifieke aandacht aan armoede en schuldenproblematiek, waarbij we streven naar een balans tussen het aanpakken van deze problemen en de ontwikkeling naar werk als oplossing. Zo zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt om naar vermogen mee te doen en een waardevolle bijdrage te leveren aan de samenleving.

Vernieuwend aan de slag – handelen vanuit vertrouwen en inzet van nieuwe technieken.

We zetten sterk in op preventie om te voorkomen dat mensen in financiële problemen komen en bieden nazorg om terugval naar de bijstand te voorkomen. Onze dienstverlening is open en toegankelijk, en we maken informatie begrijpelijker voor inwoners. We handelen vanuit vertrouwen en streven naar rechtvaardigheid en doelmatigheid, waarbij we nieuwe technologieën inzetten om efficiënter te werken.

Klantmanagers begeleiden cliënten intensief en werken samen met andere gemeenten om kennis en ideeën te delen. We experimenteren met de Participatiewet om de uitvoering te verbeteren en investeren in onze medewerkers, zodat zij optimaal kunnen inspelen op de behoeften van de inwoners.

Intensiveren samenwerkingen – nieuwe Governance en toekomstgerichte samenwerking.

In 2011 kozen de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht ervoor om de taken van de afdelingen sociale zaken gezamenlijk uit te laten voeren door de ISD BW. Inmiddels zijn de taken van de ISD BW uitgebreid met nieuwe opdrachten die samenwerking met andere organisatieonderdelen en externe partijen vereisen. Dit vraagt om een efficiëntere en klantgerichte aanpak, waarbij communicatie en samenwerking met partners worden verbeterd. We streven naar een toekomstbestendige organisatie door intensievere samenwerking en het benutten van nieuwe technieken en best practices. Het doel is om flexibel en proactief in te spelen op de behoeften van de inwoners, waarbij maatwerk en klantgerichte dienstverlening centraal staan.

Het faciliteren van maatwerk per gemeente moet beter mogelijk worden, de GR biedt daartoe momenteel niet de juiste handvatten. De GR gaat nu immers uit van een efficiënt opererende organisatie waartoe alle drie de deelnemers dezelfde regelingen vaststellen. Om onze uitgangspunten uit te kunnen voeren, moeten we bezien hoe we samenwerking kunnen optimaliseren. We kijken nu naar de toekomst en kiezen ervoor om die stappen te zetten die ons klaarmaken voor de toekomst. We intensiveren daarom de samenwerking op die schaal en met die partijen die het meest aangewezen zijn.

Effect op de organisatie m.b.t. inrichting en inzet van personeel

De vertaling van de bovenstaande drie categorieën in de zes hoofdprocessen heeft tot gevolg dat niet alleen de dienstverlening veranderd, maar ook dat de inrichting van de organisatie en de inzet van het personeel daarop aangepast moet worden. De inrichting van de organisatie en de inzet van het personeel moet immers ondersteunend zijn aan de doelen die we willen bereiken. We zijn een traject gestart om te onderzoeken hoe we de inrichting van de organisatie kunnen laten aansluiten op de dienstverlening en maatschappelijke ontwikkelingen. Het plan van aanpak dat hieruit voortkomt gaan we in 2026 implementeren. Hierbij staan zorgvuldigheid en continuïteit van de dienstverlening centraal.

Flexibilisering en maatwerk - iedereen doet mee naar eigen vermogen

Levensonderhoud

Met het Wetsvoorstel Participatiewet in Balans wordt beoogd dat de dienstverlening aan mensen met een bijstandsuitkering meer uitgaat van vertrouwen. Contact met de inwoners en de menselijke maat staat centraal. Uitvoerende collega's zullen ruimte moeten krijgen om te investeren in persoonlijk contact met de bijstandsgerechtigde. Om dit te kunnen realiseren zal de caseload van de uitvoerend medewerker fors omlaag moeten. Dit kan gerealiseerd worden door efficiëntie en eventuele toename van formatie. Naast het omlaag brengen van de caseload zal ook geïnvesteerd moeten worden in het veranderen van "houding en gedrag", door middel van trainingen/informatiebijeenkomsten. Medewerkers hebben jarenlang op dezelfde wijze hun werkzaamheden uitgevoerd, de ISD BW zal duidelijker moeten formuleren wat er verwacht wordt in de uitvoering.

Participatie

Het doel om sociale inclusie en zelfredzaamheid te bevorderen, daarin zijn verschillende onderdelen te benoemen

Houding en gedrag: Met het wetsvoorstel PW in balans wordt in spoor 3 gewerkt aan een cultuuromslag, want alleen met het wijzigen van de wet zijn we er nog niet. Het verschil wordt uiteindelijk écht gemaakt in het contact met mensen. De contacten tussen de professionals en burgers. We werken daarom ook aan een derde spoor gericht op het versterken van de vakkundigheid bij professionals uit verschillende lagen bij gemeenten. Met als doel dat zij de ruimte ervaren om náást de bijstandsgerechtigden te staan.

Maatschappelijke participatie: De huidige Participatiewet gaat ervan uit dat iedereen kan uitstromen naar betaald werk, eventueel met ondersteuning of op langere termijn. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat deze verwachting niet realistisch is. Er zijn mensen in de Participatiewet die voor langere tijd of permanent niet in staat zijn tot (voltijds) betaald werk. We moeten voor deze groep zorgdragen voor een passend perspectief. Daarbij moet participatie breder worden opgevat dan alleen betaald werk. Sociale activering en maatschappelijke participatie heeft een plek in de dienstverlening.

Maatwerktrajecten: Wij introduceren meer maatwerktrajecten die zijn afgestemd op de individuele behoeften en mogelijkheden van cliënten. Dit kan de effectiviteit van re-integratieprogramma's verhogen

Monitoring: De ISD BW zal een systeem ontwikkelen voor continue monitoring en evaluatie van re-integratieprogramma's om de effectiviteit en doelmatigheid te waarborgen.

(Sub) Regionale samenwerking: (Door)ontwikkelen van de samenwerking tussen verschillende gemeenten en regionale partners om kennis en middelen te delen en zo de re-integratie-inspanningen te versterken. (Werkcentra – keten)

Armoedebestrijding

Voor dit proces is vertrouwen in het woord van de professional van groot belang.

Preventie en Handhaving

Naleving is cruciaal voor de kwaliteit, de houdbaarheid en het draagvlak voor sociale zekerheid. Door preventie, toezicht en handhaving zorgen gemeenten dat publiek geld op de juiste plek terecht komt, bewaken ze de kwaliteit van de voorzieningen en voorkomen ze (onbewust) oneigenlijk gebruik en misbruik van regelingen. Binnen de ISD BW ligt de focus op preventie. Inwoners een bijstandsuitkering ontvangen vanuit de ISD BW moeten vooraf en gedurende de tijd dat zij een uitkering ontvangen geïnformeerd worden wat van belang is om tijdig door te geven aan de ISD BW. De focus ligt binnen de ISD BW op informeren in plaats van sanctioneren. Via o.a. persoonlijk contact, de website en nieuwsbrieven worden de inwoners geïnformeerd.

Inburgering

Met het nieuwe inburgeringsstelsel hebben de gemeenten de volledige regie op de uitvoering op inburgering van nieuwe statushouders en overige migranten gekregen. Bij de uitvoering hiervan is maatwerk het uitgangspunt. De toenemende asielinstroom en dit maatwerk vraagt om meer menskracht.

Schuldhelpverlening

Bij de uitvoering van schuldhelpverlening is er altijd al sprake van maatwerk. Dit blijft ook in de toepassing in 2026 het geval, zoals ook is opgenomen in het beleidsplan schuldhelpverlening 2025-2029.

Vernieuwend aan de slag – handelen vanuit vertrouwen en inzet van nieuwe technieken

Levensonderhoud

Er wordt geïnvesteerd in één integrale klantmanager op rechtmatigheid, zodat een bijstandsgerechtigde op rechtmatig vlak één aanspreekpunt heeft. Uitvoerende collega's zullen tijd moeten krijgen om te investeren in het persoonlijk contact met de bijstandsgerechtigde.

Participatie

Dit proces stimuleert de deelname van inwoners aan de samenleving, bijvoorbeeld door middel van werk, vrijwilligerswerk of andere maatschappelijke activiteiten. Het doel is om sociale inclusie en zelfredzaamheid te bevorderen.

Armoedebestrijding

Er wordt geïnvesteerd in een betere digitale toegang, denk aan: het uitbouwen van de website en dashboards. Dit vergt een investering in tijd.

Preventie en Handhaving

Verordeningen en beleidsregels worden aangepast naar aanleiding van de wijzigingen Participatiewet in Balans, Wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid en Wetsvoorstel Maatwerk bij terugvordering. Door de wijzigingen komt er meer beslissingsruimte voor de uitvoerend medewerker.

Inburgering

Per 31 december 2025 lopen meerdere overeenkomsten voor inburgeringsvoorzieningen af. Dit biedt de mogelijkheid om voor 2026 het gehele inburgeringsaanbod opnieuw aan te besteden, en daarbij de geleerde lessen van de afgelopen jaren mee te nemen. Zo kan er een effectief, compleet en integraal inburgeringsaanbod ontstaan.

Schuldhelpverlening

Wetswijzigingen zullen worden verwerkt in nieuwe verordeningen, beleids- of uitvoeringsregels. De verwachting is dat diverse elementen basisdienstverlening in 2026 verder door het Rijk uitgewerkt worden. Zo werken de VNG, Divosa, NVVK en CBS samen om de verzameling van data over financiële hulpverlening te vereenvoudigen (DDAS) en ook de doorstroom van schuldenbewind naar schuldhelpverlening, bijvoorbeeld door samenwerkingsconvenanten zullen verder worden uitgewerkt. Daarnaast is het Rijk bezig om door middel van een landelijk aanmeldpunt Schuldhelpverlening de vindbaarheid van de gemeentelijke ondersteuning te vergroten. Op basis hiervan kan na 2026 de uitvoering schuldhelpverlening worden aangepast. Mochten deze doorontwikkelingen gevolgen hebben voor de uitvoering of de begroting zal dit worden gecommuniceerd.

Intensiveren samenwerkingen – nieuwe Governance en toekomstgerichte samenwerking

De huidige samenwerking binnen de ISD BW en tussen de ISD BW en gemeenten verloopt nog niet optimaal. De GR sluit niet meer aan bij onze huidige werkwijze. De samenwerking tussen ISD BW, Werkplein Hart van West-Brabant en WVS dient daadwerkelijk in het belang van de inwoner te zijn. Binnen deze keten is een voortdurend punt van aandacht of de ontwikkeltrajecten nog aansluiten bij de behoefte van de arbeidsmarkt en de capaciteiten van de inwoners. Nieuwe initiatieven en producten worden continue besproken en ontwikkeld.

Als ketenpartner dienen we onze activiteiten en inspanningen in samenhang te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn. Ditzelfde geldt voor de samenwerking met lokale partners in de integrale toegangen van de deelnemende gemeenten, waarbij we als ISD BW samenwerken en zo goed mogelijk aansluiten bij de integrale toegang.

Levensonderhoud

Op rechtmatigheid en armoedebeleid wordt al veel samenwerking gezocht met het Werkplein Hart van West-Brabant, met namen op deze beleidsterreinen.

Inburgering

Op het gebied van inburgering wordt, ook in 2026, intensief samengewerkt met het Werkplein. De aanbestedingstrajecten voor inburgering zijn afgerond en sluiten zoveel mogelijk aan bij de werkwijze van het Werkplein Hart van West-Brabant.

Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening is bij het Werkplein Hart van West-Brabant belegd bij de zes gemeenten. De ISD BW voert op vroegsignalering en schuldhelpverlening het eerste intakegesprek.

FINANCIËLE KADERS

De Financiële uitgangspunten die de ISD BW heeft ontvangen van de gemeenten zijn hieronder vertaald in de financiële kaders voor de begroting 2026.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de volgende gegevens in de begroting dienen te worden opgenomen. In de bijlage bij de begroting wordt de begroting naar taakveldindeling opgenomen. Tevens geeft de ISD BW aan welke verdeling naar taakvelden voor de deelnemende gemeenten van toepassing is.

Financiële kengetallen

Kengetal	Situatie ISD BW
Netto Schuld quote <i>(netto Schuld / totale baten)</i>	De ISD BW heeft geen langlopende schulden. Eventuele vlottende passiva bestaan per balansdatum uit nog af te rekenen bedragen met de deelnemende gemeenten
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen <i>(Netto schuld-/doorgeleende gelden/ totale baten)</i>	Idem
Solvabiliteitsrisico <i>(Eigen Vermogen/ Totaal Vermogen)</i>	De ISD BW heeft geen eigen vermogen of vreemd vermogen
Grondexploitatie <i>(Bouwgrond in exploitatie + niet in exploitatie genomen gronden/ totale baten)</i>	De ISD BW heeft geen grond
Structurele exploitatieruimte <i>(Structurele baten - structurele lasten + structurele onttrekkingen reserves -structurele toevoegingen reserves/ totale lasten)</i>	De ISD BW rekent per jaar, na vaststelling van de jaarrekening, volledig af met de deelnemende gemeenten. Er is dus geen sprake van structurele exploitatieruimte.
Belastingcapaciteit <i>(Woonlasten gemeente/ landelijk gemiddelde woonlasten)</i>	De ISD BW kent geen lokale heffingen

Verwachte omvang van het eigen vermogen en vreemd vermogen aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar.

Omdat de ISD BW op het eind van het jaar afreken met de deelnemende gemeenten en geen langlopende schulden aangaat heeft de ISD BW geen eigen en vreemd vermogen.

Additionele kosten

Onder de additionele kosten wordt verstaan de doorbelasting van de ondernemingsraad, ondersteuning personeel en organisatie, financiën, DIV, bezwaarschriften, huisvesting, archief en werkplekken automatisering. Op 15 november 2019 heeft het bestuur ISD BW ingestemd met de volgende systematiek additionele kosten vanaf 2021:

- De basis is het bedrag van €2.003.187 aan additionele kosten, zoals opgenomen in de begroting 2020.
- De additionele kosten worden daarbij omgeslagen per formatieve medewerker (uitgangspunt begroting 2020 van FTE 97,31).
- De kostprijs per medewerker is de basis waarop jaarlijks (uitgangspunt consumentenprijsindex als opgenomen in septembercirculaire 2020) indexering plaatsvindt.

Met de bijbehorende voorwaarden:

- De dienstverlening vanuit Bergen op Zoom blijft op het niveau zoals dat de afgelopen jaren als regulier gekenmerkt.
- Op het moment dat er een majeure wijziging aan de orde is zal er een voorstel over de gevolgen van de additionele kosten worden voorgelegd aan het DB van de ISD BW.
- Daar waar in (toekomstige) bestuursvoorstellen additionele kosten terugkomen die voor de gemeente Bergen op Zoom als disproportioneel worden gezien wordt er een extra financiële paragraaf in het besluit meegenomen (expliciete besluitvorming);
- Er wordt een afspraak gemaakt omtrent evaluatie (over 2 tot 4 jaar).

Vermelding van de gehanteerde rentepercentages

De ISD BW heeft geen vaste activa of vaste passiva. Rente doorberekening en toerekening is daarom niet aan de orde.

Verrekening resultaat

Een eventueel voordelig of nadelig saldo wordt na afloop van elk boekjaar afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Loonontwikkeling

In de begroting 2026 zal rekening worden gehouden met de loonontwikkeling zoals deze geldt voor de van toepassing zijnde CAO.

Prijontwikkeling

In de begroting 2026 zal voor wat betreft de indexering van de kosten van derdenrekening worden gehouden met de algemene prijsontwikkeling BBP volgens de septembercirculaire 2024 (of indien aanwezig een actuelere circulaire).

Weerstandsvermogen en risico's

De ISD BW heeft geen eigen vermogen en daarom ook geen eigen weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van de ISD BW ligt bij de deelnemende gemeenten.

Formatie

De ISD BW houdt zich aan de gestelde financiële richtlijnen zoals vastgesteld in de respectievelijke raden. Ten aanzien van het onderdeel betreffende de formatie gaan we ervan uit dat er sprake is van type fout en dat hier hoort te staan 2025 in plaats van 2015 betreffende het verloop en vaststelling van de formatie.

De formatie is vastgesteld in de begroting van 2025 op 100,25 FTE en in de eerste begrotingswijzing van 2024 is opgenomen dat er 2,89 FTE structureel toegevoegd wordt aan het Werkcentrum. Dit geeft een totale formatie van 103,14 FTE.

De indicatie voor de totale bezetting in 2026 is 119 FTE. Dit aantal is op de volgende wijze opgebouwd.

• Vaste formatie uit loonsom	96 FTE
• Vacatureruimte op vaste formatie	7 FTE
• Inzet uit Participatie budget	9 FTE
• Inzet uit Grensinformatiepunt (GIP-gelden)	1 FTE
• Inzet uit SPUK-middelen	3 FTE
• Inzet uit Projectgelden	3 FTE

Bijlage: Richtlijnen voor Kadernota en Begroting 2026 gemeenschappelijk orgaan Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)

Financiële richtlijnen Begroting 2026 conform Nota verbonden partijen en overige samenwerking West-Brabant

1. We verwachten van het gemeenschappelijk orgaan dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarin vier jaar vooruit wordt gekeken, aanbiedt aan de deelnemers. Het gemeenschappelijk orgaan vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting voor het komende jaar. In de begroting voor het komende jaar neemt het gemeenschappelijk orgaan ook een overzicht op met de bijdragen voor de komende vier jaar per deelnemer.
2. De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het bestuur is besloten.
3. De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende cao-indexering, overige cao-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire. Voor het opstellen van zowel de kaderbrief als de begroting gebruikt het gemeenschappelijk orgaan de dan meest recente circulaire voor zowel de loon- als de prijsindex. Hiervoor gebruiken we de meest recente ramingen zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau. Voor de loonontwikkeling wordt hierbij 'de index van de loonvoet sector overheid' gevolgd en voor de prijsontwikkeling 'de index van de netto materiele consumptie'. De verbonden partij geeft bij de kaderbrief en de begroting een specificatie weer van de verhouding lonen/prijzen in haar exploitatiebegroting. Uiteraard wijzigt de deelnemersbijdrage ook wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.
4. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft het gemeenschappelijk orgaan de risico's met de meeste impact en de getroffen beheersingsmaatregelen. Ook geeft het gemeenschappelijk orgaan inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit.

Aanvullende financiële richtlijnen Begroting 2026

1. De op het gemeenschappelijk orgaan betrekking hebbende ramingen en effecten van de ketensamenwerking worden herkenbaar in een afzonderlijke paragraaf in de begroting 2026 opgenomen. Het gemeenschappelijk orgaan zorgt ervoor dat haar begroting op dit punt aansluit bij de begrotingen van WVS en het Werkplein Hart van West-Brabant.
2. Het gemeenschappelijk orgaan maakt een onderbouwde meerjarige prognose van het aantal bijstandsontvangers.

3. Het gemeenschappelijk orgaan neemt in de bijlage van de begroting een overzicht op met het verloop van de vaste en tijdelijke formatie sinds 2025. Hieruit blijkt welke mutaties er sinds 2015 in de formatie zijn doorgevoerd, met welke reden en de besluitvorming hierover.
4. Het gemeenschappelijk orgaan verschaft in de managementrapportages inzicht in de stand van de vorderingen en de voorziening dubieuze debiteuren.

Aanvullende financiële richtlijnen Begroting 2026 - Steenbergen

1. We verwachten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling dat in de begrotingen de nul-lijn te wordt gehanteerd, tenzij afwijking van die lijn noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan wettelijk verplichte taken of door de gemeenteraad vastgestelde beleidsdoelstellingen.

Beleidsmatige richtlijnen Begroting 2026 ISD BW

1. Het gemeenschappelijk orgaan stelt een begroting voor het jaar 2026 op waarin de ambities van de deelnemende gemeenten tot uitdrukking komen met betrekking tot duurzame uitstroom van uitkeringsgerechtigden, het beperken van uitkeringslasten, het bieden van inkomensondersteuning, het inburgeren van statushouders en armoedebestrijding en het integraal samenwerken binnen het Sociaal Domein. Dit is een uitwerking van de Uitgangspuntennotitie en het uitvoeringsplan ISD BW jaarschijf 2026.
2. De begroting 2026 dient een duidelijke onderbouwing te bevatten van de manier waarop het gemeenschappelijk orgaan ISD BW de hiervoor genoemde ambities gaat realiseren, alsmede de lasten die daarmee gepaard gaan.
3. De onderbouwing bevat concrete maatregelen die afdoende zijn om aanspraak te kunnen maken op een uitkering in het kader van de vangnetregeling mocht er voor 2026 uiteindelijk onverhoopt toch sprake zijn van een overschrijding van de BUIG-budgetten.
4. De begroting 2026 van het gemeenschappelijk orgaan is opgesteld in lijn met de ambities en doelstellingen van de integrale ketensamenwerking met WVS en het Werkplein Hart van West-Brabant. De ketenpartners dienen hun activiteiten en inspanningen in samenhang te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn. Ditzelfde geldt voor de samenwerking met lokale partners in de integrale toegangen van de deelnemende gemeenten.
5. Ten aanzien van deze ketensamenwerking verwachten we dat het gemeenschappelijk orgaan samen met WVS en het Werkplein komt tot concrete doelstellingen rond de ontwikkelingen van inwoners, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht.
6. Daarbij verwachten we dat het gemeenschappelijk orgaan in afstemming met de ketenpartners zorgt voor passende leerroutes en ontwikkeltrajecten die aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt en de veranderende doelgroep waarvoor deze trajecten worden ingezet. We vragen het gemeenschappelijk orgaan daarbij innovatief te werk te gaan, zodat recht wordt gedaan aan de uitdagingen rond de doelgroep.
7. In de begroting 2026 wordt de inzet van het gemeenschappelijk orgaan ten behoeve van de ketensamenwerking in een afzonderlijke paragraaf uitgewerkt.